

Oversigt over grænsehindre inden for rigsfællesskabet

Dato: 20. december 2018

Grænsehindre inden for rigsfællesskabet¹

Grænsehindre, hvor der er gennemført en løsning

Emne/hindring	Minister-/landsstyremråde	Beskrivelse	Status
Udbetaling af feriedagpenge	DK: Beskæftigelsesministeriet (STAR) FÆ: Samferðslumálaráðið (Landsstyremrådet for Trafikanliggender).	<p>Feriedagpenge er en særlig form for arbejdsløshedsdagpenge. Der er bopælspligt i Danmark for at modtage feriedagpenge fra en dansk a-kasse. I forbindelse med flytning til Færøerne kan der ikke udbetales feriedagpenge, som der er optjent ret til i en dansk a-kasse.</p> <p>Man optjener alene et antal dage med en betinget ret til feriedagpenge. På dage, hvor man ønsker at holde ferie med feriedagpenge, skal man have ret til arbejdsløshedsdagpenge. Ved flytning fra Danmark til Færøerne mistes retten til arbejdsløshedsdagpenge og dermed retten til feriedagpenge.</p> <p>Der optjenes kun ret til feriedagpenge på baggrund af ydelser udbetalt fra en dansk a-kasse.</p> <p>Det betyder, at personer, der ikke tidligere har været medlem og modtaget ydelser fra en dansk</p>	<p>ALS (Den færøske arbejdsløshedsforsikringsordning) har nu oplyst, at ifølge den færøske ferielov har alle ret til at holde 5 ugers ferie i hvert ferieår. Personer som modtager arbejdsløshedsdagpenge fra ALS har i henhold til gældende regler ret til at afholde ferie med arbejdsløshedsdagpenge i op til 5 uger i hvert ferieår. Der er ikke krav om optjent ferie i den færøske arbejdsløshedsforsikring.</p> <p>Det antal dage, en person har afholdt af ferie, imens vedkommende var i arbejde, bliver trukket fra de 5 uger, og siden kan vedkommende afholde resten af ferien med arbejdsløshedsdagpenge.</p>

¹ Grænsehindre inden for rigsfællesskabet kan være områder, hvor en forskellig retstilstand i de enkelte rigsdelen kan skabe uhensigtsmæssigheder eller hindringer, fx ved flytning mellem rigsdelen. Ved visse hindringer kan der være behov for at arbejde for at ændre retstilstanden, mens en forskellig retstilstand på andre områder kan være velbegrunderet.

a-kasse, ikke vil have optjent ret til feriedagpenge.

Derudover er det muligt at ansøge om at afholde yderligere ferie, men efter 5 uger er det er uden arbejdsløshedsdagpenge.

På baggrund af, at der ikke stilles krav om optjent ferie i den færøske arbejdsløshedsforsikring, anses den rejste problemstilling for løst.

Sprogundervisning ved jobparathed

DK: Beskæftigelsesministeriet (STAR)
GRL: Departementet for Arbejdsmarked

Borgere fra Grønland kan blive meldt jobparate i Danmark (i et dansk jobcenter) uden at have tilstrækkelige sprogkunderskaber, hvilket rejser spørgsmål om tilbud om danskundervisning.

Eksisterende regler giver allerede mulighed for sprogundervisning af grønlandske borgere.

Der er i lovgivningen bl.a. lagt op til, at jobcentret har et ansvar for at give information og vejledning til borgere, der retter henvendelse.

Det fremgår bl.a. af § 63 i bekendtgørelse om en aktiv beskæftigelsesindsats (BEK nr. 1297 af 9. november 2016), at personer, som på grund af manglende danskunderskaber kun vanskeligt kan opnå beskæftigelse, kan få tilbud om danskundervisning. Til personer med dansk som andetsprog skal jobcenterets tilbud om uddannelse gives i henhold til lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. Herudover følger det af lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl., at herboende grønlændere og færinger over 18 år, som af særlige grunde ikke behersker det danske sprog i et sådant omfang, at de kan fungere i det danske samfund, har adgang til

			danskuddannelse, jf. lovens § 2, stk. 3. Hindringen anses for løst.
<p>Manglende retsvirkninger af ægteskab mellem to personer af samme køn.</p>	<p>DK: Børne- og Socialministeriet FÆ: Heilsu- og innlendismálaráðið (Landsstyreområdet for Sundheds- og Indenlandsanliggender) GRL: Departementet for Sociale Anliggender, Familie, Ligestilling og Justitsvæsen</p>	<p>Manglende retsvirkninger af ægteskab mellem to personer med samme køn og af registreret partnerskab kan have betydning i en række relationer, fx forsørgelsespligt, arveret, ret til sociale ydelser og forældreskab.</p>	<p>Færøerne: Lovgivningen om ægteskab mellem to personer af samme køn trådte i kraft for Færøerne den 1. juli 2017. Denne lovgivning træder i stedet for lov om registreret partnerskab, og der er derfor ikke behov for at sætte lov om registreret partnerskab i kraft for Færøerne</p> <p>Grønland: Lov om registreret partnerskab er sat i kraft for Grønland. Lovgivningen om ægteskab mellem to personer af samme køn trådte i kraft for Grønland den 1. april 2016.</p> <p>Løsning: Grænsehindringen i relation til ægteskab mellem to personer af samme køn er løst i forhold til både Færøerne og Grønland.</p>
<p>Pasning af egne børn</p>	<p>DK: Børne- og Socialministeriet FÆ: Almannamálaráðið (Landsstyreområdet for Sociale Anliggender) GRL: Departementet for Uddannelse</p>	<p>Det fremgår af den danske dagtilbudslov, at en kommune kan vælge at give forældre med børn i alderen fra 24 uger til skolestart mulighed for at vælge et økonomisk tilskud til pasning af egne børn i stedet for en plads i dagtilbud. 38 procent af kommunerne har i 2015 valgt at give forældrene mulighed for at vælge et tilskud, heraf overvejende til børn under 3 år.</p> <p>Forældre kan ikke modtage tilskud til pasning af egne børn, hvis kommunalbestyrelsen i forbin-</p>	<p>Som led i aftalen ”Stærke dagtilbud – alle børn skal med i fællesskabet”, der blev indgået mellem regeringen, Dansk Folkeparti, Socialdemokratiet og Radikale Venstre den 9. juni 2017, indgår et initiativ om at side- stille ophold i Grønland og på Færøerne med ophold i Danmark, når det gælder optjening af ret til tilskud til pasning af egne børn.</p> <p>Initiativet et udmøntet via en ændring af dagtilbudsloven, som blev fremsat for Folketinget den 28. februar 2018 og vedtaget den 24.</p>

delse med iværksættelse af hjælpeforanstaltninger efter § 52 i lov om social service anser det for nødvendigt, at et barn er optaget i et dagtilbud.

Det er en betingelse for at få tilskud, at forælderen ikke modtager offentlig overførselsindkomst (fx barseldagpenge eller pension) eller har arbejdsindtægt, ligesom ansøgeren skal have opholdt sig i landet i 7 ud af de seneste 8 år. I opgørelsen af, hvorvidt borgeren har opholdt sig i landet i perioden på 7 ud af 8 år, indgår ikke bopæl på Færøerne eller i Grønland. Kravet om ophold gælder ikke for EU/EØS-borgere, i det omfang de efter EU-retten er berettiget til ydelsen.

maj 2018. Ændringerne er trådt i kraft den 1. juli 2018.

Det vil fortsat gælde, at ydelsen ikke kan medtages ved ophold i Grønland/på Færøerne.

Anvendelse af CPR-numre

DK: Sundheds- og Ældreministeriet
FÆ: Heilsu- og innlendismálaráðið (Landsstyreområdet for Sundheds- og Indenlandsanliggender)

Omkring 1.400 færøske patienter behandles hvert år uden for Færøerne, primært i Danmark. Færøske patienter har ikke et dansk CPR-nummer, men et færøsk personnummer med tre cifre (p-tal). Når færøske patienter er i behandling i det danske sundhedssystem, tildeles de derfor et erstatningspersonnummer.

Ved udskrivelsen kan udskrivningsbreve og oplysninger om medicin ikke automatisk videresendes til det digitale færøske journalsystem, som ikke kan modtage oplysninger om et ikke kendt personnummer. Der er således risiko for informationstab ved udskrivelsen, hvilket kan have betydning for patientsikkerheden, da læger på Færøerne ikke automatisk har adgang til supplerende oplysninger om laboratorieundersøgelser samt fx patologi – og mikrobiologivar.

Økonomi- og Indenrigsministeriet har godkendt ansøgning fra Region Hovedstaden om adgang til at tildele administrative personnumre til de færøske patienter, der skal behandles i regionen. Et administrativt personnummer vil tilgodese behovet for at sikre, at patientoplysninger om samme person registreres på ét personnummer.

Efterfølgende har Rigshospitalet og Region Hovedstaden igangsat et arbejde med den tekniske opsætning, der skal understøtte tildelingen af administrative personnumre. Region Hovedstaden har informeret de øvrige regioner om, at Rigshospitalet på vegne af regionerne kan oprette administrative CPR-numre til færøske patienter, som behandles i Danmark.

Ved genindlæggelse i Danmark vil de færøske patienter ofte få et nyt erstatningspersonnummer, og alle tidligere journaloplysninger er derfor ikke umiddelbart tilgængelige for behandlingen. Dette giver risiko for endnu et informationstab og øger risikoen for, at patienten har flere journaler. Problemstillingen er ikke isoleret til Færøerne, men gælder alle patienter uden et dansk CPR-nummer.

I Grønland har patienter danske CPR-numre og oplever ikke problemer med dette.

Det forventede årlige antal tildelinger skønnes af Region Hovedstaden at blive op til 1.400. Rigshospitalet vil blive det udførende led i Region Hovedstaden.

Valgret til Europa-Parlamentet

DK: Økonomi- og Indenrigsministeriet
FÆ: Heilsu- og innlendismálaráðið (Landsstyreområdet for Sundheds- og Indenlandsanliggender)
GRL: Formandens Departement – Indenrigsafdelingen

Enhver, der har valgret til folketingsvalg (afholdt i Danmark), har også valgret til Europa-Parlamentet. En af betingelserne for valgret til Folketinget er fast bopæl i riget, der også anses for opfyldt for visse personer, som midlertidigt har taget ophold i udlandet og fx agter at vende tilbage til riget inden for 2 år. Der afholdes ikke Europa-Parlamentsvalg på Færøerne/i Grønland, da Færøerne og Grønland står uden for EU-samarbejdet. Danske statsborgere med fast ophold på Færøerne/i Grønland har dermed ikke valgret til Europa-Parlamentet, uanset at de har valgret til folketingsvalg (afholdt på Færøerne/i Grønland). Som følge heraf har en dansk statsborger, der flytter fra Danmark til Færøerne/Grønland, ikke valgret til Europa-Parlamentet, mens en dansk statsborger, som flytter fra Danmark til et tredjeland, bevarer sin valgret til Europa-Parlamentet under forudsætning af, at betingelserne for at bevare valgretten til Folketinget i øvrigt er opfyldt.

Folketinget har i februar 2017 vedtaget et lovforslag, der giver personer med dansk indfødsret, som flytter til Færøerne eller Grønland, mulighed for at bevare deres valgret til Europa-Parlamentet i samme omfang, som de ville kunne ved flytning til et tredjeland. Der vil således ikke fremover være forskel på, om man flytter til Færøerne, Grønland eller et tredjeland i forhold til at bevare valgretten til Europa-Parlamentet. Lovforslaget fjerner således grænsehindringen. Lovforslaget er trådt i kraft den 1. juli 2017 og har dermed virkning for det næste Europa-Parlamentsvalg, der skal afholdes i 2019.

Grænsehindringer, hvor der pågår et arbejde mellem danske og færøske/grønlandske myndigheder

Emne/hindring	Minister-/landsstyreområde	Beskrivelse	Status
Sygedagpenge	DK: Beskæftigelsesministeriet (STAR) FÆ: Almannamálaráðið (Landsstyreområdet for Sociale Anliggender) GRL: Departementet for Arbejdsmarked	<p>En person, der er bosiddende på Færøerne, og som er beskæftiget på et grønlandsk skib og betaler skat af denne indkomst i Grønland, har ikke ret til færøske sygedagpenge, idet det både er et krav, at vedkommende har fast bopæl og er fuldt skattepligtig på Færøerne.</p> <p>Det kræver grønlandsk adresse at få sygedagpenge (kaldet arbejdsmarkedsydelse) i Grønland, og vedkommende er derfor også afskåret fra at modtage ydelser efter grønlandsk lovgivning.</p>	<p>Grænsehindringen vedrører alene flytning mellem Færøerne og Grønland.</p> <p>Skal grænsehindringen løses i færøsk lovgivning, er det nødvendigt med regelændringer. Der er planlagt ændringer i sygedagpenge-lovgivningen på Færøerne, hvor en løsning på grænsehindringen kan tages i betragtning. Ændringerne kan tidligst foreligge i 2019.</p> <p>Der pågår tillige et lovforberedende arbejde i Grønland i forhold til den samlede forsørgelseslovgivning, hvor der forventes at ville blive taget højde for grænsehindringen. Lovændringen forventes tidligst vedtaget i 2019.</p> <p>Der skal koordineres nærmere mellem grønlandske og færøske myndigheder med henblik på gensidighed i løsningen.</p>
Sygedagpenge	DK: Beskæftigelsesministeriet (STAR) FÆ: Almannamálaráðið (Landsstyreområdet for Sociale Anliggender)	<p>For at modtage færøske sygedagpenge er det et krav, at man har fast bopæl på Færøerne og er fuldt skattepligtig på Færøerne. Det betyder, at en person, der er fastboende i Danmark, men som arbejder og betaler skat af denne indkomst på Færøerne, ikke har ret til sygedagpenge efter færøsk lovgivning.</p> <p>Retten til sygedagpenge efter dansk lovgivning er grundlæggende betinget af, at den indkomst, der</p>	<p>Færøerne vil undersøge, i hvilken udstrækning problemet kan afklares i færøsk lovgivning i de situationer, hvor der ikke vil være ret til danske sygedagpenge.</p> <p>Færøerne har planlagt ændringer i sygedagpenge-lovgivningen, hvor grænsehindringen kan tages i betragtning. Ændringerne kan tidligst foreligge i 2019.</p>

indgår i beregningsgrundlaget for udbetaling af sygedagpenge, kan beskattes i Danmark. Dog er der i sygedagpengelovens § 4, stk. 2, hjemmel til at udbetale sygedagpenge til en person, hvis indkomst ikke er beskattet i Danmark, når indkomsten kan beskattes på Færøerne (eller i Grønland), og den pågældende ikke har – eller ikke længere har – ret til sygedagpenge eller anden erstatning for tab af indtægt efter lovgivningen for Færøerne (og Grønland), og den pågældende i øvrigt enten har ophold i Danmark, eller har ophold på Færøerne eller i Grønland, og indtægten er erhvervet ved beskæftigelse i Danmark eller på dansk skib.

Efter denne bestemmelse vil en person, der er fastboende i Danmark, men som arbejder på Færøerne, således kunne have ret til danske sygedagpenge, hvis sygedagpengelovens øvrige betingelser er opfyldt.

Social pension (Førtidspension)

DK: Beskæftigelsesministeriet
(STAR)
FÆ: Almannamálaráðið
(Landsstyreområdet for Sociale Anliggender)
GRL: Departementet for Familie, Ligestilling og Sociale Anliggender

Lov om social pension gælder ikke for Færøerne og Grønland. Dansk folke- eller førtidspension kan ikke udbetales ved fast bopæl på Færøerne eller i Grønland.

Ved flytning fra Færøerne til Danmark standses den færøske folke- eller førtidspension. Der kan dog normalt udbetales dansk folkepension uden fornyet ansøgning. En færøsk førtidspension tilkendt før 1. januar 2003 kan normalt konverteres til en dansk førtidspension efter tilsvarende danske regler fra før 1. januar 2003. Er den færøske førtidspension tilkendt efter 1. januar 2003, skal

Den 11. december 2018 mødtes beskæftigelsesministeren med den grønlandske naalakkersuisoq for sociale forhold og justitsområdet og det færøske landsstyremedlem for sociale anliggender,.

På mødet var der enighed om, at der ikke er en væsentlig grænsehindring på alderspensionsområdet, og at der alene skulle søges en løsning på førtidspensionsområdet.

---

den pågældende ved flytning til Danmark søge om førtidspension efter de gældende danske regler.

Ved flytning fra Danmark til Færøerne udbetaler Færøerne den færøske folkepension. Folkepensionsalderen på Færøerne er dog 67 år, i Danmark er den aktuelt 65 år. Ved dansk førtidspension tilkendt før 1. januar 2003 er der normalt ret til en tilsvarende færøsk førtidspension. En tilkendt førtidspension efter lov om social pension (førtidspension tilkendt efter regler herom gældende fra 1. januar 2003) kan ikke sidestilles med en færøsk førtidspension, og derfor skal der ved flytning til Færøerne søges om førtidspension efter færøske regler.

Ved flytning fra Grønland til Danmark standses den grønlandske folke- og førtidspension, og der kan søges om dansk folkepension eller førtidspension. Folkepensionsalderen i Grønland er 65 år.

Ved flytning fra Danmark til Grønland standses udbetalingen af den danske folke- eller førtidspension, og den pågældende må søge om pension i Grønland. De grønlandske pensionsregler afviger væsentligt fra de danske.

Årsagen til hindringerne er forskellig retstilstand inden for rigsfællesskabet. Nordisk konvention om social sikring finder ikke anvendelse inden for rigsfællesskabet.

På mødet var der endvidere enighed om at arbejde for tre initiativer for at løse hindringen på førtidspensionsområdet:

1) Automatisk tilkendelse af førtidspension i den tilflyttede rigsdel for personer med førtidspension fra Danmark eller højeste førtidspension fra Grønland eller Færøerne.

2) At førtidspensionister, der ikke automatisk kan tilkendes førtidspension i den rigsdel, de flytter til, skal kunne medtage deres førtidspension ved flytning til rigsdelen i maksimalt 12 måneder.

3) Udveksling af oplysninger, der kan nedsætte sagsbehandlingstiden.

Løsningen kræver lovgivning i alle tre rigsdeler. Arbejdet hermed forventes igangsat i alle tre rigsdeler i 2019.

En arbejdsgruppe på embedsmandsplan bestående af repræsentanter fra henholdsvis Færøerne, Grønland og Danmark har i en rapport fra juni 2016 kortlagt rigsdelenes pensionsregler og af dækket de hindringer, som kan opstå ved flytning inden for rigsfællesskabet. Rapporten opridser en række løsningsmuligheder, herunder muligheden for overgangsregler ved flytning mellem rigsdelenene, om principper i nordisk konvention om social sikring kan anvendes mv., men indeholder ingen konkrete anbefalinger.

Manglende retsvirkninger af medmoderskab

DK: Børne- og Socialministeriet
FÆ: Almannamálaráðið (Landsstyreområdet for Sociale Anliggender)
GRL: Departementet for Sociale Anliggender, Familie, Ligestilling og Justitsvæsen

Reglerne om medmoderskab i børneloven for Danmark indebærer, at en kvinde, der føder et barn, og kvindens ægtefælle eller partner kan aftale, at ægtefællen eller partneren skal være medmor til barnet. Dette medmoderskab har samme retsvirkninger som et faderskab.

Der er ikke taget stilling til, om medmoderskab etableret i Danmark kan tillægges retsvirkninger på Færøerne og i Grønland. Manglende retsvirkninger af medmoderskab kan have betydning i en række relationer, fx forældreskab, forældremyndighed, forsørgelsespligt, arveret og ret til sociale ydelser.

Færøerne:

Reglerne om medmoderskab gælder ikke for Færøerne.

Den 29. juli 2018 overtog Færøerne sagsområdet person-, familie- og arveret og dermed lovgivningsansvaret for regler om fader- og medmoderskab.

Der opretholdes et tæt samarbejde efter overtagelsen. Som et led i samarbejdet på det person-, familie og arveretlige område orienterer færøske og danske myndigheder hinanden om nye lovgivningsinitiativer m.v. med henblik på i størst mulig udstrækning at undgå uens retstilling i rigsfællesskabet. Der forsettes således fortsat dialog på området.

Grønland:

			<p>Reglerne om medmoderskab gælder ikke for Grønland.</p> <p>Det er aftalt med Grønland, at lovgivningen om faderskab forelægges selvstyret med henblik på ajourføring, herunder at reglerne om medmoderskab sættes i kraft for Grønland. Børne- og Socialministeriet udarbejder oplæg hertil, der forelægges for selvstyret, inden lovgivningsarbejdet igangsættes. Tidsplan for arbejdet forventes udarbejdet inden udgangen af 2018.</p>
Handicapbil	<p>DK: Børne- og Socialministeriet FÆ: Almannamálaráðið (Landsstyreområdet for Sociale Anliggender)</p>	<p>Færøerne: En handicapbil i Danmark eller på Færøerne bevilges ikke efter de samme betingelser. Kombinationen af danske registreringsafgifter og sociallovgivning, herunder forskellig behovsvurdering, vanskeliggør flytning med handicapbil.</p> <p>Personer, der flytter fra Færøerne til Danmark, oplever, at de ikke kan medbringe handicapbil til Danmark, idet de ikke opfylder betingelserne for bevilling af en handicapbil i Danmark.</p> <p>Der er ikke erfaringer med hindringer for så vidt angår danske statsborgere, der medbringer en handicapbil til Færøerne.</p>	<p>Børne- og Socialministeriet har været i dialog med Færøernes Repræsentation. På Færøerne kan der bevilges støtte til betaling af den udenlandske restgæld for en handicapbil, som borgeren har fået bevilget støtte til fra et andet land.</p> <p>En tilsvarende regel findes ikke i Danmark. Efter de danske regler kan der alene ydes et rente- og afdragsfrit lån til betaling af registreringsafgift til personer, der ved indrejse her i landet medbringer en handicapbil.</p> <p>Den færøske socialforvaltning kan give tilladelse til, at en borger tager sin handicapbil med til udlandet, selvom lån til bilen ikke er tilbagebetalt. De danske myndigheder vil dog afvise at overtage lånet, jf. ovenfor. Borgeren bliver derfor nødt til at betale hele restgælden selv, inkl. den del, der er beregnet som støtte,</p>

hvis borgeren vælger at tage bilen med til Danmark.

I det afklarende arbejde har problemstillingen dog vist sig at have et begrænset omfang. Der oplyses fra færøske side om 1-2 sager årligt om flytninger med handicapbil fra Færøerne til Danmark.

De danske og færøske myndigheder er i dialog om at finde en løsning på problemstillingen. Det forventes, at der findes en løsning inden sommeren 2019.

Indførsel af kæledyr til/fra Grønland

DK: Miljø- og Fødevarerministeriet/Fødevarestyrelsen
FÆ: Heilsufrøðiligu Starvsstovuni (Levnedsmiddel-, veterinær- og miljøstyrelsen)
GRL: Veterinær- og Fødevarermyndigheden i Grønland (VFMG)

Gældende regler for privat ikke-kommerciel flytning:

Fra DK til GL:

Man skal have en tilladelse til indførslen fra Grønlands Repræsentation i København eller Fødevarestyrelsen alt efter dyrearten. Derudover skal visse andre krav være opfyldt. Det er også muligt at få tilladelse til at indføre andre typer af almindelige kæledyr på nærmere fastsatte vilkår.

Fra FO til GL:

Man skal have en tilladelse til indførslen fra Grønlands Repræsentation i København eller Fødevarestyrelsen alt efter dyrearten. Foruden tilladelsen skal visse andre krav være opfyldt.

Fra DK/FO til GL:

Regler om indførsel og udførsel af kæledyr i Grønland hører under Fødevarestyrelsens ressort område. Dog er flere områder, som fx zoonoser (herunder rabies) og dyrevelfærd overtaget af selvstyret.

En ændring af reglerne for at indføre kæledyr i Grønland skal derfor ske i tæt samarbejde mellem Veterinær- og Fødevarermyndigheden i Grønland og Fødevarestyrelsen.

Der er visse love og bekendtgørelser, som skal udarbejdes eller ændres af Veterinær- og Fødevarermyndigheden i Grønland. Det vil være mest hensigtsmæssigt, at disse er på

plads, før Fødevarestyrelsen ændrer indførselsreglerne til Grønland.

Der har senest været holdt møde mellem Veterinær- og Fødevaremyndigheden i Grønland og Fødevarestyrelsen i juli 2018. På mødet blev udarbejdelse af en bekendtgørelse om indførsel af dyr til Grønland diskuteret. Bekendtgørelsen forventes at kunne træde i kraft i løbet af 2019.

Fra GL til DK:

Hunde og katte skal være id-mærket, ledsaget af et EU selskabsdyrspas, og de skal være vaccineret mod rabies. Det er dog ikke alle steder, at der er adgang til praktiserende dyrlæger i Grønland, hvorfor der er særlige krav for at indføre hunde og katte fra Grønland, som ikke har et gyldigt EU selskabsdyrspas. Der er pt. ikke nogen dyresundhedsmæssige krav for ikke-kommerciel flytning af andre almindelige typer af kæledyr.

Fra GL til DK:

Det er besluttet at sidestille kravene med de almindelige EU-krav, jf. Kæledyrforordningen, med virkning fra den 1. januar 2019.

Medtagelse af lægemidler

DK: Sundheds- og Ældreministeriet
FÆ: Heilsu- og innlendismálaráðið (Landsstyreområdet for Sundheds- og Indenlandsanliggender)
GRL: Departementet for Sundhed

Efter lægemiddelloven må private personer kun indføre (humane) lægemidler til eget forbrug efter regler i gældende bekendtgørelse om privates indførsel af lægemidler. Efter reglerne kan private personer fra lande, der ikke er medlem af Den Europæiske Union eller omfattet af EØS-aftalen, højst medbringe lægemidler til 3 måneders forbrug.

Borgere fra Færøerne og Grønland kan derfor medbringe lægemidler til eget forbrug i indtil 3 måneder ved rejser til Danmark, mens borgere fra EU/EØS kan medbringe lægemidler til længere

Sundheds- og Ældreministeriet og Landsstyreområdet for Sundheds- og Indenlandsanliggender er fortsat i dialog om en afklaring af grænsehindringen. De færøske myndigheder har oplyst, at en del af problemet er løst ved de gældende regler om sundhedsydelser til færøske borgere under midlertidigt ophold i Danmark. Reglerne gælder i tilfælde af pludseligt opstået eller forværret sygdom, ulykkestilfælde og lignende. Færøske borgers adgang til lægemidler i Danmark i ikke-

tids forbrug. Grønland oplever ikke dette som et problem.

akutte situationer forudsætter regelændringer, som er under afklaring med henblik på en endelig løsning af grænsehindringen.

Kørekortområdet

DK: Transport-, Bygnings- og Boligministeriet
GRL: Departementet for Infrastruktur

Et grønlandsk kørekort giver indehaveren ret til at føre samme køretøjer i Danmark, som det berettiger til at føre i Grønland, i indtil 90 dage efter det tidspunkt, hvor betingelsen om sædvanlig bopæl er opfyldt. Ifølge kørekortbekendtgørelsen skal indehavere af et grønlandsk kørekort bestå en kontrollerende køreprøve for at få ombyttet kørekortet til et dansk kørekort. Dette anses for at være nødvendigt, idet de grønlandske vej- og trafikforhold afviger væsentligt fra de danske, herunder i forbindelse med køreuddannelse, manglende motorveje og landeveje samt næsten ingen lyskryds.

Transport-, Bygnings- og Boligministeriet fremsendte – på baggrund af drøftelser i Grønland i slutningen af 2017 – den 9. januar 2018 et udkast til en handlingsplan med mulige løsningsmodeller samt forslag til videre proces til de grønlandske myndigheder.

Transport-, Bygnings- og Boligministeriet har den 2. februar 2018 modtaget Grønlands Politis bemærkninger til handlingsplanen. Naalakkersuisoq for Boliger og Infrastruktur har den 13. august 2018 anmodet om, at arbejdet på det grønlandske færdselsområde fortsætter i en nedsat arbejdsgruppe.

Transport-, Bygnings- og Boligministeriet fremsendte den 25. september 2018 et konkret forslag med en kortsigtet løsning på grænsehindringen. Ministeriet har den 30. november 2018 modtaget Departementet for Boliger og Infrastrukturs bemærkninger til løsningsforslaget og fortsætter på baggrund heraf drøftelserne med departementet med henblik på et nå til enighed om en endelig løsning.

Tildeling af dansk administrativt personnummer til

DK: Økonomi- og Indenrigsministeriet

Efter CPR-loven tildeles et dansk personnummer til en person, der skal folkeregistreres (bopælsregistreres) i CPR med bopæl i Danmark. Danske

Det daværende Social- og Indenrigsministerium sendte den 15. september 2016 et brev til Landsstyreområdet for Sundheds- og In-

**færinger bosat på
Færøerne**

FÆ: Heilsu- og innlendismálaráðið (Landsstyreområdet for Sundheds- og Indenlandsanliggender)

myndigheder kan herudover få adgang til at tildele såkaldte administrative personnumre til brug for myndighedens sagsbehandling. Det er ikke efter CPR-loven muligt at give en myndighed adgang til at tildele et administrativt personnummer alene på baggrund af en persons danske statsborgerskab eller vedkommendes eget ønske herom. CPR-loven gælder ikke for Færøerne. Færøerne ønsker, at det afklares, om der er et generelt behov for at kunne udstede danske personnumre til færinger efter anmodning, eller om der bør findes sektorspecifikke løsninger for tildeling af et dansk administrativt personnummer, hvis en færøsk sektormyndighed vurderer, at der er et konkret behov herfor i forbindelse med en færingskontakt til danske myndigheder.

denlandsanliggender. Dels foreslås en løsningsmodel til at skabe den fra Færøernes side ønskede adgang til at få udstedt NemID på Færøerne. Dels oplyses, at det er ministeriets opfattelse, at der med den øgede brug af administrative personnumre hos de danske myndigheder er et godt grundlag for at imødekomme også færingers behov for adgang til danske administrative personnumre. Brevet er vedlagt et notat om begge problemstillinger. Der pågår på Færøerne fortsat overvejelser herom.

Grænsehindringer, der ikke arbejdes videre med

Emne/hindring	Minister-/landsstyreområde	Beskrivelse	Status
Indførsel af kæledyr til/fra Færøerne	DK: Miljø- og Fødevarerministeriet/Fødevarerstyrelsen FÆ: Heilsufrøðiligu Starvsstovuni (Levnedsmiddel-, veterinær- og miljøstyrelsen) GRL: Veterinær- og Fødevarermyndigheden i Grønland (VFMG)	<p>Gældende regler for privat ikke-kommerciel flytning:</p> <p><u>Fra DK/GL til FO:</u> Det er de færøske myndigheders opfattelse, at Færøerne er i den unikke situation, at der er flere smitsomme dyresygdomme, som aldrig er påvist på Færøerne, og at der med en videreførelse af den nugældende, restriktive lovgivning og øernes isolerede beliggenhed i Atlanterhavet er forholdsvis gode muligheder for at opretholde denne gode sygdomsstatus.</p> <p>Hunde og katte må kun indføres af personer med fast bopæl på Færøerne eller personer, der flytter til Færøerne fra udlandet for at bo. Det er således ikke tilladt at medbringe kæledyr på ferierejser eller på midlertidige ophold af mindre end tre måneders varighed. Det er som udgangspunkt forbudt at indføre andre typer kæledyr til Færøerne. Dog kan privatpersoner, som har fast bopæl på Færøerne eller personer, der flytter til Færøerne fra udlandet for at bo, få tilladelse hertil på nærmere vilkår.</p> <p><u>Fra FO til DK:</u> Hunde og katte skal være id-mærket, ledsaget af et EU selskabsdyrspas, og de skal være vaccineret mod rabies.</p>	<p><u>Fra DK/GL til FO:</u> Heilsufrøðiligu Starvsstovuni (Levnedsmiddel-, veterinær- og miljøstyrelsen) har udtrykt, at man ikke ønsker at ændre de gældende krav, da det vil øge risikoen for at indføre smitsomme sygdomme til Færøerne.</p> <p>Der arbejdes aktuelt ikke videre med grænsehindringen.</p> <p><u>Fra FO til DK:</u> Indførsel fra Færøerne til Danmark følger de almindelige EU-krav, hvilket der ikke lægges op til at ændre på.</p>

Overførsel af pensionsordning	DK: Skatteministeriet FÆ: Fíggjarmálaráðið (Landsstyreområdet for Finansanliggender)	Med ændringen af de færøske pensionsbeskatningsregler i 2012 blev det ikke længere muligt at spare op i danske pensionskasser. Dette har medført en efterspørgsel for at samle pensionsordningerne i færøske pensionskasser. Ved overførsel af en dansk pensionsordning til udlandet, herunder til Færøerne, skal der betales afgift til Danmark. Afgiften sikrer, at Danmark modtager skat, hvilket skal ses i lyset af, at Danmark har givet fradrag for indbetalingerne. Ved kapitalpension udgør afgiften 52 pct., mens afgiften udgør 60 pct. ved overførsel af en ratepension eller en pensionsordning med løbende udbetalinger.	De færøske myndigheder og Skatteministeriet er enige om, at der indtil videre ikke er grundlag for at arbejde videre med det pågældende spørgsmål. Skatteministeriet har tilføjet, at hvis de færøske myndigheder på et senere tidspunkt ønsker at drøfte spørgsmålet, vil Skatteministeriet selvfølgelig være indstillet herpå.
Arbejdsmarkedsuddannelser (AMU)	DK: Undervisningsministeriet FÆ: Mentamálaráðið (Landsstyreområdet for Uddannelse, Forskning og Kultur) GRL: Departementet for Arbejdsmarked samt Departementet for Uddannelse	Der blev i 2009 gennemført ændringer af lovgivningen vedrørende arbejdsmarkedsuddannelser, som gav mulighed for at optage personer med bopæl og/eller beskæftigelse på Færøerne/i Grønland på ordinære AMU-hold. De kan herefter også få AMU-bevis. For personer med cpr-adresse eller reel og faktisk beskæftigelse i Danmark finansieres arbejdsmarkedsuddannelser af 1) en deltagerbetaling, som er fastsat på finansloven for den pågældende uddannelse, 2) et statstilskud, der er fastsat efter de takster, der fremgår af finansloven for de pågældende arbejdsmarkedsuddannelser i de pågældende år for de pågældende institutioner og 3) eventuel betaling for en særlig tilrettelæggelses- og afholdelsesform. Herudover er der mulighed for løntabsgodtgørelse (VEU-godtgørelse) og tilskud til kost, logi og befordring. Der kan kun op-	Ordnningen indebærer, at personer med bopæl og/eller beskæftigelse på Færøerne/i Grønland kan deltage på ordinære AMU-hold mod fuld deltagerbetaling. Der er enighed mellem danske, færøske og grønlandske myndigheder om ikke at ændre ordningen.

---

nås tilskud til kost og logi, hvis deltageren er berettiget til tilskud til befordring, og at der i øvrigt som udgangspunkt er mere end 120 km. transport tur-retur.

For personer med bopæl og/eller beskæftigelse på Færøerne/i Grønland på ordinære AMU-hold gælder, at deltagelse på ordinære AMU-hold sker mod fuld deltagerbetaling, der omfatter pkt. 1-3 ovenfor, og uden mulighed for godtgørelse eller tilskud til kost, logi og befordring. Uddannelsesstederne kan tilbyde personerne kost og logi efter reglerne om indtægtsdækket virksomhed.

Nordiske grænsehindringer

Grænsehindringer, hvor der pågår et arbejde mellem danske og færøske/grønlandske myndigheder

Emne/hindring	Minister-/landsstyreområde	Beskrivelse	Status
Medicinal eksport og returnering af importeret medicin	DK: Sundheds- og Ældreministeriet FÆ: Heilsu- og innlendismálaráðið (Landsstyreområdet for Sundheds- og Indenlandsanliggender)	<p>Færøerne er ikke medlem af EU og regnes derfor som et tredjeland indenfor medicinalområdet. Det indebærer bl.a. to problemer for det færøske apoteksvæsen: 1) at apoteker ikke kan eksportere magistrelle lægemidler (fremstillet efter recept til en enkelt patient) til Danmark, 2) at apoteker ikke kan returnere lægemidler fra danske grossister, når nye krav til lægemiddelemballage træder i kraft den 9. februar 2019 for at forebygge forfalskede lægemidler i den legale distributionskæde.</p> <p>Færøerne ønsker problemet løst ved, at de danske myndigheder sidestiller de færøske apoteker med danske apoteker.</p>	<p>Sundheds- og Ældreministeriet og Landsstyreområdet for Sundheds- og Indenlandsanliggender er fortsat i dialog om en afklaring af grænsehindringerne.</p> <p>For så vidt angår eksport af magistrelle lægemidler til Danmark (1) må dette løses i forhold til konkrete lægemidler, som færinger bosiddende i Danmark har behov for. De færøske myndigheder har nu identificeret et problem i forhold til et bestemt produkt. Muligheden for at indføre produkter med dette indholdsstof er under afklaring.</p> <p>Med hensyn til returnering af importeret medicin (2) er der fortsat dialog om mulige løsninger. På baggrund af negativ vurdering fra Kommissionen af mulighed for at sidestille færøske apoteker med danske, er der i december 2018 afholdt en fælles workshop mellem de danske og færøske sundhedsmyndigheder om identifikation af eventuelt mulige praktiske løsningsforslag. Der arbejdes efter workshoppen videre med mulige løsningsforslag, der i givet fald vil kunne forelægges Kommissionen.</p>

Grænsehindringer, der ikke arbejdes videre med

Emne/hindring	Minister-/landsstyreområde	Beskrivelse	Status
Kørekortområdet	DK: Transport-, Bygnings- og Boligministeriet FÆ: Uttanríkis- og vinnumálaráðið (Landsstyreområdet for Udenrigs- og Erhvervsanliggender)	<p>Færøerne er ikke omfattet af overenskomst af 12. november 1985 mellem Danmark, Finland, Norge og Sverige om gensidig anerkendelse af kørekort og registrering af køretøjer. Personer med færøsk kørekort, som tager bopæl i et andet nordisk land (bortset fra Danmark), har derfor ikke krav på, at deres færøske kørekort anerkendes eller kan ombyttes i det pågældende land.</p> <p>Justitsministeriet har aftalt med det daværende færøske Innlendismálaráðið, at Færøerne selv kan tage initiativ til at kontakte de nordiske lande, som de ønsker at indgå aftaler med, og at Justitsministeriet står til rådighed med faglig bistand m.v. De aftaler, som Færøerne måtte indgå, vil skulle godkendes af Danmark.</p>	<p>Justitsministeriet har tidligere aftalt med det daværende færøske Innlendismálaráðið, at Færøerne selv kan tage initiativ til at fremme sagen om anerkendelse af færøske kørekort i andre nordiske lande.</p> <p>Transport-, Bygnings- og Boligministeriet har på den baggrund ikke fundet det nødvendigt at foretage yderligere for så vidt angår denne sag. Transport-, Bygnings- og Boligministeriet står naturligvis til rådighed med faglig bistand m.v. i lighed med, hvad Justitsministeriet tidligere har oplyst.</p>
Erhvervsuddannelser	DK: Undervisningsministeriet FÆ: Mentamálaráðið (Landsstyreområdet for Uddannelse, Forskning og Kultur) GRL: Departementet for Arbejdsmarked og Departementet for Uddannelse	I Danmark er der et lovbaseret krav om certificering indenfor forskellige erhvervsuddannelser som fx sprøjtecertifikat for gartnere, vådrums-certifikat for byggeriets uddannelser og svejse-certificering for smede m.v. Certifikatet er en adgangsgivende kompetence til lovregulerede arbejdsområder. Alle medarbejdere inden for disse arbejdsområder i Danmark, hvor der er et dansk lovkrav om certificering, skal erhverve dette certifikat uanset deres herkomst og uddannelse.	Mod betaling er det muligt at tage de AMU kurser, der ønskes, og på det maritime område foreligger der en aftale om gensidig anerkendelse af alle kurser og uddannelser. De færøske og grønlandske myndigheder har undersøgt sagen og har ikke kunnet identificere konkrete problemsager. Der er derfor enighed om ikke umiddelbart at gå videre med sagen.